

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 410/04-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. decembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť A. U., bytom S., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., B., ktorou namietal porušenie jeho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cb 519/99 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Cob 250/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. U. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2004 doručená sťažnosť A. U. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní

vedenom pod sp. zn. 19 Cb 519/99 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Cob 250/03.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že 29. júna 1999 podal okresnému súdu žalobný návrh na vydanie platobného rozkazu vo veci úhrady peňažnej sumy vyplývajúcej zo zmluvy o dielo. Okresný súd 28. júla 1999 vydal platobný rozkaz sp. zn. Rob 2296/99, proti ktorému podal odporca odpor. Napriek viacnásobným urgenciám prvé pojednávanie nariadil okresný súd až po vyše troch rokoch od podania žaloby na 24. september 2002. Ďalšie tri pojednávania sa konali so značným časovým oneskorením. Sťažovateľ namieta, že na prvé nariadené pojednávanie (14. februára 2002) on ani jeho právny zástupca nedostali predvolanie. Pojednávanie bolo odročené na 28. marec 2002 a následne na 4. apríl 2002, v uvedených termínoch sa však vo veci nekonalo. Okresný súd vydal rozsudok 4. februára 2003, ktorým žalobu zamietol. Proti predmetnému rozsudku sa sťažovateľ 8. apríla 2003 odvolal. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 Cob 250/03 z 21. januára 2004 potvrdil rozsudok okresného súdu zo 4. februára 2003.

Ústavný súd zistil, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 19 Cb 519/99 zo 4. februára 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Cob 250/03 z 21. januára 2004 nadobudol právoplatnosť 28. mája 2004.

Sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby «v predmetnej veci o jeho sťažnosti takto rozhodol:

1. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cb 519/99 a Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní v rovnakej veci, vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 14 Cob 250/03, porušili právo A. U., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2) Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cb 519/99 porušil právo A. U. na zákonného sudcu, zaručené v čl. 48 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 19 Cb 519/99-126 zo dňa 4. 2. 2003 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave

sp. zn. 14 Cob 250/03-155 zo dňa 21. 1. 2004 a prikazuje Okresnému súdu Bratislava III začať nové konanie so zákonným sudcom JUDr. B. R.

4. A. U. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 000,- Sk (slovom dvesto tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. A. U. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v konaní na Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 19 Cb 519/99 a v odvolacom konaní v sume 33 302,- Sk za 5 úkonov právnej služby (prevzatie veci + 4 pojednávania, za 1 úkon á 6 558,- Sk + režijný paušál 128,- Sk), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Právnejmu zástupcovi sťažovateľa JUDr. J. K. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní na Ústavnom súde SR, ktorá do podania sťažnosti (vrátane) za 2 úkony (prevzatie veci, vypracovanie a podanie sťažnosti) tvorí sumu 13 372,- Sk (za 1 úkon á 6 558,-Sk + režijný paušál 128,-Sk), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu».

Ústavný súd výzvou z 19. augusta 2004 a urgenciou z 9. novembra 2004 vyžiadal od okresného súdu spis sp. zn. 19 Cb 519/99, ktorý mu bol predložený 23. novembra 2004.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (sťažovateľa).

Sťažovateľ tvrdí, že v namietaných konaniach bolo porušené jeho základné právo „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“ podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 1 prvej vety ústavy „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov (...)“.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti ústavný súd pri jej predbežnom prerokovaní zisťoval, či v namietaných konaniach okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a dospel k záveru, že tomu tak nie je z nasledovných dôvodov:

1. V časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ústavný súd zistil:

Návrh podaný okresnému súdu 29. júna 1999 bol vedený v oddelení „Rob“ pod sp. zn. Rob 2296/99. Dňa 28. júla 1999 bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný 16. augusta 1999 odpor. Po podaní odporu bol spis v súlade s kritériami stanovenými platným rozvrhom práce pridelený do oddelenia „Cb“ pod sp. zn. 19 Cb 519/99 a od počiatku až do vyhlásenia rozsudku (4. februára 2003) bola zákonnou sudkyňou Mgr. I. D.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie, a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie. Podľa § 25

ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu 28. júla 2004. Od 4. februára 2003, keď bol vyhlásený rozsudok okresného súdu, uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 1 ústavy odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. V časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd zistil:

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 19 Cb 519/99 zo 4. februára 2003 zamietol žalobu sťažovateľa o zaplatenie peňažnej sumy 196 947,80 Sk s príslušenstvom „*vyplývajúcej zo zmluvy o dielo*“. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 Cob 250/03 z 21. januára 2004 rozhodol tak, že rozsudok

okresného súdu potvrdil. Rozsudok okresného súdu zo 4. februára 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudli právoplatnosť 28. mája 2004.

Medzi tie skutočnosti, ktoré ústavný súd skúma podľa svojej stabilnej judikatúry pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, ktorou je namietané porušenie ústavou zaručeného práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, patrí skutočnosť, či vec bola právoplatne skončená skôr, ako sa sťažovateľ domáhal ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo (I. ÚS 34/99, III. ÚS 153/03), pretože účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu, ktorý sa dosiahne právoplatným rozhodnutím (I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98).

Návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu reálnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 110/02, I. ÚS 124/03).

Keďže pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že súdne konania, v ktorých sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, boli právoplatne skončené ešte pred podaním jeho sťažnosti ústavnému súdu, bolo

treba sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj o navrhovanom zrušení označených rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou návrhu na rozhodnutie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2004